

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 9 szám
Telefon: 42. szám.
Leírásokat nem adunk vissza.
Kilátásban minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:
Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:
Hivatalos hirdéseknél minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések törmérték szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

A láthatatlan lovas.

— okt. 23.

Hadüzenetek, diplomáciai je-
lentések, jegyzékek... Az ujság-
olvasó okmánytára egyre növeks-
zik s napi három-négy krajcár-
ért a legszerényebb közpolgár is
nagyobb horizontban, szélesebb
összefüggésben, világosabb hát-
térrel látja az eseményeket, mint
a régi világban egy miniszter,
diplomata, hadvezér, vagy törté-
netíró. A háboru példátlanul nyil-
vános főiskolája, szabad liceuma
a nemzetközi ismereteknek, —
igaz, drága tandíjat fizetünk érte.
Mindenbe belátunk s tisztán is-
merjük az utat — sőt az alag-
utat is — mely a békétől a há-
boruig vezetett.

Ezt már régen látjuk, — job-
ban kívánnánk már a másik utat
láttni, amely visszafelé visz. Tud-
juk, ki gyujtogatott, annyira tud-
juk, hogy már szinte dühösít,
mikor még a tizennegyedik hó-
napban is egymásra mutogatnak
a diplomata: Te voltál! Ebből
már elég volt. Az okokat és ere-
deteket a jövő Rankei, Burghard-
jai és Marziali Henrikjei se fog-
ják jobban tudni, mint most —
hiszen ha van még, amit nem tu-
dunk, azt ők se fogják tudni. A
diplomáciai akták a multból már
elmondták, amit akartak, — hát
a jövőnek vannak-e aktái? Van-
nak hát, Höfer írja őket és a né-
met nagyvezérkar. Nagyon vilá-
gosak, nem kell hozzájuk sem
vajákos, sem álomfejtő és min-
den huszonnégy órában megjön
a folytatásuk is az ellenpróbaival,
az ellenség hadi jelentéseivel
együtt. A ma eseményeiről szól-
nak és mégis a jövő útján ve-
zetnek, a háboru ágyúutjában
születik minden betűjük és mégis
a béke eljövételét hirdetik, vér-
nyomokat mutatva nekünk, de
aranykalászokat az utánunk kö-
vetkezőknek.

Nem kell a diplomáciai jegy-
zékeket olvasni történetfilozófiai
mikroskóp alatt, a világláznak
sokkal megbízhatóbb hőmérői a
katonák hivatalos jelentései. Nyil-
vánvaló, térképről olvasható, kilo-
méterenkint megszámlálható, hogy
katonáink előtt hogy fogy el a
háboru. Nem az ember fogy el,
nem az ólomgolyó, nem is az
ezüstgolyó az utolsóig, ahogy az
elegánsan fecsegő angol gyujto-
gatók mondták, mikor sikerült nek-
ik a nagy tüzet az egész világra
lokalizálni. A háboru fogy el, ez
a vérből és emberhusból süttött
óriási kenyér, melyet a mult nyár

óta szegdes kardjaink vasa. A
Balkán az utolsó rétege a diplo-
maták e borzasztó sütetének. Ha
ezzel készen leszünk: nincs to-
vább háboru.

A béke, a láthatatlan lovas
ott vágat a mieink nyomában,
nekünk mint eques gloriosus, el-
lenségeinknek mint atra cura.
Hogy mikor fog határozottan elő-
lépni a vérködből, nem tudhatni,
— de úgy lehet, az ántánt már
a második téli háboru hava alá
sem fogja lesülyeszteni Európa
népeit. Hiszen a háboru dolgai
már rég nem az ántánt igazgató-
sági és felügyelő-bizottsági ülés-
sein dölnék el, hanem a mi győ-
zelmeinkben s az ellenség legfől-
jebb azzal dicsekedhetik, hogy
mi győzünk ugyan — de az ő
területükön. Nekik ha van még
szabad választásuk, az csak a
között lehet, hogy békét akar-
nak-e, vagy teljes összeroppanást.
És ha politikusaik hiúsága, dől-
főssége és a számadás elől való
kétségbeesett menekvése a tel-
jes összeroppanást választatja ve-
lük, akkor a teljes összeroppa-
násból fog előugrani a béke lát-
hatatlan lovasa.

— okt. 23.

♂ A betétek és a hadikölcsön.
Teleszky János pénzügyminiszter
nagyjelentőségű és feltétlen elismerést
érdemlő rendelkezést tett arra nézve,
hogy a hadszíntérbe eső megyék pénz-
intézetei megkíméltesse a jelenté-
kenyebb betételvonástól. A hivatalos
láp vasárnapi számában ugyanis ren-
deletet adott ki, hogy a most kibor-
csátásra kerülő harmadik hadiköl-
csönre történő befizetésekre a jegyzés
idejében fennálló betétek összegének
50%-a, de legfeljebb a betét tulajdo-
nosa által jegyzett összeg 50%-a ere-
jéig igénybe vehető.

Ettől a rendelkezéstől eltérőleg a
Bereg-, Maramaros-, Sáros-, Szatmár-,
Szerém-, Ugocsa-, Ung-, Zemplénvár-
megye, Szatmárnémeti törvényható-
sági joggal felruházott város, vagy
Zimony város területén székelő, be-
tétli üzletekkel foglalkozó intézeteknél
s más ily cégeknek elhelyezett s a
moratóriumai feloldó rendeletben fog-
lalt korlátozások alá eső minden be-
tét a fenti célra a jegyzés idejében
fennálló összegének 25%-a, de legfel-
jebb a betét tulajdonosa által jegyzett
összeg 25%-a erejéig vehető igénybe.

Ez a rendelkezés bizonyára teljes
megelégedést fog kelteni az érdekelt
intézeteknél. Nyomatékosan hangsú-
lyozni kívánjuk azonban, hogy itt
nem arról van szó, mintha az ily mó-
don védelmezett intézetek indokolt és
komoly esetekben a betétek nagyobb
összegét is ki nem adnák, hanem ar-

ról, hogy spekulatív célokra ne legye-
nek kénytelenek betétállományukat
gyengíteni. A pénzügyminiszter e ked-
vezésével szemben viszont az az er-
kölcsei kötelesség hárul a szóbanforgó

intézetekre, hogy a hadikölcsön jegy-
zéseket célszerű társadalmi agitációval
igyekezzenek növelni és a közforga-
lomtól elvont tőkét ily módon hasz-
nosítani.

Öt törvényhatóság értekezlete Kassán.

✱

A felsőmagyarországi megyék és városok ön-
állóan intézkednek a drágaság ügyében. —
Egységes eljárás. — A mezőgazdasági és
ipari cikkek maximálása.

— okt. 23.

Öt felsőmagyarországi törvény-
hatóság megbízottai, — köztük Zem-
plénvármegyéé is, — jöttek össze
19-én értekezletre Kassán, hogy a
hovatovább tarthatatlanná vált drá-
gaság ügyében egységesen és önállóan
intézkedjenek és járjanak el. Nem-
csak az egyes cikkeknek a maximá-
lását határozta el az értekezlet, ha-
nem megállapodás történt arra nézve
is, hogy felállítsák a felsőma-
gyarországi megyék területén a ki-
viteli tilalom, sőt szükség esetén a
rekvirálás is megengedtesse. Bizo-
nyos tömegfogyasztásra szánt cikkek-
nek ugyanis olyan horribilis módon
felszokott az ára, hogy azt már kép-
telenség volt megfizetni, azonkívül
pedig rengeteg árut szállítottak ide-
gen területekre és így nálunk a leg-
nagyobb hiány állott be. Az egyes
törvényhatóságok hiába maximálták
az árakat, hiába hoztak hathatós és
radikális intézkedéseket, a szomszé-
dos megyék és városok intézkedései
keresztül huzzták a másik megye ál-
tal alkotott rendszabályokat. Eddig a
városok szeparáltak magukat egymás-
tól, önállóan intézkedtek, most azon-
ban közös erővel ráléptek a szervez-
kedés útjára és egységesen hoznak
rendszabályokat a lakosság érdekében.
A felsőmagyarországi törvényhatósá-
goknak ez az első ökonomikus in-
tézkedés bizonyára üdvös és min-
denképpen előnyös hatással lesz a
közösségre. Végre megtalálták a ha-
tóságok azt az utat, amelyen jhalad-
niok kell. Ha egy hatalmas ország-
területen együgyű módon eszközökkel
fáradoznak a drágaság megfojtása ér-
dekében, úgy sokkal hamarabb ész-
hoz érünk, mintha külön-külön pró-
bálják ezt a százejű hidrát megoltni.

A nagyfontosságú értekezletről
itt közlünk tudósítást.
Zemplén-, Abauj-Torna- és Sze-
pesvármegye és Kassa sz. kir. város
törvényhatóságai 19-én értekezletet
tartottak Kassán a városháza nagy-
termében a közönségnek élelmiszere-
kkel való ellátása ügyében. Az ér-
tekezleten részt vettek Zemplénvár-
megye részéről Dókus Gyula alispán,
Sárosvármegye részéről Tahy József
alispán és Faragó József, Eperjes vá-
ros polgármestere, Szepesvármegye
részéről Neogrady Lajos alispán, Abaj-
Torna részéről Puky Endre alispán
és Beke Imre gazdasági felügyelő,
Kassa város részéről pedig dr. Bla-
nár Béla polgármester, Váczy József
rendőrfőkapitány és Hudopkó István
rendőrkapitány.

Az értekezlet eredményeképpen
az öt törvényhatóság képviselői egy-
hangulag elhatározták, hogy törvény-
hatóságaik közgyűlése elé azt a ja-
vaslatot terjesztik, éljen a törvény-
hatóság felirattal a kormányhoz, hogy
az élelmészeti és közszükségleti első-
rendű, ugy mezőgazdasági, mint ipari
cikkek országosan, azonban a helyi
viszonyokra tekintettel, maximálta-
sának, kivételük eltiltassék, szükség
esetén rekviráltassanak és ezeknek
keresztülvitelére országos szervezet lé-
tesíttessék.

Az öt törvényhatóság egy vala-
mennyiök által aláírt felirattal fordul
a kormányhoz, amely feliratnak elké-
szítésére Neogrady Lajos Szepes-
vármegye alispánja kéretett fel, míg
a feliratnak a belügyminiszternek
leendő átnyújtásával Puky Endre,
Abauj-Torna alispánja és dr. Blanár
Béla, Kassa város polgármestere bi-
zatott meg.

Elhatározta az öt törvényhatóság,
hogy az élelmészeti és a közszükséglet
iránt való gondoskodás és az ellátás
kérdésében egyöntetűen és egysé-
sen fog eljárni, megállapodásait és
intézkedéseiket egymással közlik és
a felmerült kérdések megbeszélése és
egyöntetűen leendő elintézése végett
a lehetőséghez képest havonként,
Kassán értekezletet tartanak.

A felsőmagyarországi törvényha-
tóságok egységes eljárása bizonyára
bevágja majd az utját a veszedelme-
sen grasszáló élelmiszert uszorának.
Egész Felsőmagyarország területére
maximálják majd az árakat és az el-
adók nem követhetik majd azt a ke-
reskedelmi taktikát, hogy áruikat más
megye területén értékesítsék, mert ott
a piaci árak magasabbak. Az öt tör-
vényhatóság területén nemcsak a
mezőgazdasági termények, hanem az
ipari cikkek árát is egységesen ki-
vánja megszabni, azon kívül pedig
meg akarják szerezni a hatóságoknak
a rekvirálási jogot. Gondoskodott az
értekezlet a kiviteli tilalomról is, ami
roppant horderejű kérdés. A gazdák-
nak, termelőknek nem szabad lesz
majd áruikat idegen területeken ér-
tékesíteniük, hanem ott kell piacra
küldeniük, ahol a termények előállít-
tattak. A kereskedők se verhetik fal
az árakat, mert a cikkeket nem sza-
bad lesz elvinni.

A felsőmagyarországi törvényha-
tóságok eme kezdeményező lépését
üdvözzük és ha a kormány a kért
intézkedésekhez gyorsan hozzájárul és
a többi törvényhatóságokat is csatla-
kozássra bírhatják, akkor meg is lesz
a kívánt eredmény.

SZOLYVÁI GYÓGYVIZ.

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomorhaj és köszvény ellen. Kitűnő ízű,
igen tisztító ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs.
Mindenütt kapható. Megrendelhető az uradalmi ásványvizek kezelőségénél Szolyván

és a többek között a következőket mondja:

A nemzet heroikus küzdelméből a tanulóifjúság is kivetheti a részét és vétkeznék nemzetünk jövője ellen, ha a jövő letéteményeseinek nemes idealizmusát, ezt a feletle nagy erkölcsi erőt leki-csinyelnék s ezt akkor, amikor a nemzet minden erejének megfeszítésére szükség van, paragon hagyományok. Ez okból kívánatosnak, sőt szükségesnek tartom, hogy a hadikölesönjegyzés érdekében a tanárok és tanítók hazafias érzésük egész melegével csináljanak propagandát a tanulóik között, megmagyarázván nekik, hogy a jegyzés által cselekvő részesei lesznek a most folyó nagy küzdelemnek és hogy ezzel olyan hazafias kötelességet teljesítenek, amely nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is bőségesen viszatérül. Mert bár a haza a mostani nagy időkben vitéz harcossainak életét és vérért követel, tőlük csak azt kívánja, hogy készpénzüket jól kamatozó állampapírokba helyezzzék el.

Midőn végül kívánatosnak jellem, hogy a most kibocsátandó hadikölesönjegyzésre a tanulók révén azok szülei is az elmondottak értelmében buzdíttassanak, annak a meggyőződésnek adok kifejezést, hogy az ifjúság hivatásos nevelőinek: a tanítóknak és tanároknak a szava bizonyára megtalálja az utat az eszményekért hevülő ifjúság nemes szívéhez.

Itt jegyezzük meg, hogy a zemplénvármegyei népiszkolák Beregszázy István kir. tanfelügyelő buzgólkodása folytán már a második kölesön kibocsátásakor tevékeny részt vett a kölesön jegyzésében.

Reméljük, hogy a miniszter buzdító szava minden iskolában visszhangra talál s városunk s vármegyénk minden rendű iskolája szép eredménnyel fogja lezárni a gyűlést.

Az egyház

odaadja harangjait az államnak.

Csernoch János hercegprímás a magyar róm. kath. egyház nevében felajánlotta a hadviselés céljaira a róm. kath. templomok harangjait.

— okt. 23.

Harangok temették a békét, régen, másfélszázaddal ezelőtt, amikor trónörökösünk kihült holtteste felett gyászt hirdettek egy szomorú nyári alkonyaton. Harangok szava kísérte örök pihenőjére a meggyilkolt trónörökösöt és lelkünk réborult akkor a nehéz sejtés, hogy a békét is oda kell temetnünk a virágok alá, amelyeket a kegyelet gyűjtött a nagy halott számára.

Es most, hogy a véres zivatar második öszének hideg lehelletét érezzük, újra szóhoz jutnak a harangok, újra végigömlik a végtelen földeken zúgó érzésük. A nagy idők elkérik tőlünk a harangokat, amelyeknek ére eddig szelid imádságra hívott. A harangok lekerülnek a templomok tornyaiból, ágyukat öntenek belőlük és torkuk zengő szava most odagyűjti a nagy leszámolóhoz a nép javát, hogy zengésükkel rohanjanak a pokoli csaták tűzébe, megdicsőülni nemzeti jövőnkért, utódaink nyugalmas boldogságáért.

Ragyogó szimbolumai a harangágyuk küzdelmünk igazságának és céljának. Kivertek minket ellenségeink a béke fészkeiből és azóta minden csepp vérünk azért hull, hogy kicsavarjuk a kardot kezükből és visszadjuk az embereknek az áldott békét. E csodálatosan nagy és nemes munkához adják a kíséretet az ágyuk, melyeknek szava azelőtt imádkozásra gyűjtötte a hívő népeket, most pedig ércnyelvük mélyen bugó szava temeti

el ott künn azokat, akik megdicsőülnek a nagy küzdelem tűzében.

Soha nem hitt és nem hallott erőmegfeszítést mutat ez a nép áldozatkészségével, amelyet pedig óriási arányokban vesz igénybe ez a háború a népeknek a jövőre nézve döntő mérkőzése. Erényeink csodálatos fényvel tündökölnék.

A háború szobra ott áll országunk szívében és milliónyi ember vándorol hozzá, hogy lerakja lábánál legszébb javait, legdrágább kincseit. Oda vezeti fiait, testvéreit, odamennek az igazságtól áthatott szívek mámorában öszülő családapák, serdülő gyermekek a legnagyobb eszméért való önfeláldozás vágyától áthatva, hogy testük és lelkük legszebb értékeivel szolgálják a nemzet legnagyobb ügyét. Jöjjenek ellenségeink és nézzék e nemzet ragyságát a komor időkben. Kihull kezükből a fegyver. . .

HIREK.

Ilonafalvi óvoda.

— Válasz a. á.-nak. —

Az én perselyem fölött csak esengtyű szól; de a harangzúgást én is hallom — Ilonafalváról.

Ismérem azt a lelkes mozgalmat; tudom, hogy jó kezekben van a vezetés; tudom, hogy minden lépésük megfontolt, céltudatos, szeretetből fakadó; tudom, hogy egy felsőzempléni falu felépítésére (amelynek helye még nincs megjelölve) harmadfél hónap alatt tizezer koronát harangoztak össze a „Budapesti Hírlap” a. á.-cikkei.

Én is Ilonafalván szeretném megépítve látni a Sátoraljaujhelyi Járásbírósi Óvodáját. Viszem a perselyt Ilonafalvára. Felajánlom gyűjtésem eredményét, amely eddig takerékpénztári könyvben elhelyezett 800 koronát tesz ki és naponként növekszik, a szélesen megalapozott ilonafalvi akciónak.

Csupán egy kikötés van: az óvoda tót vidéken állíttassék fel és magyar nyelvű legyen; tehát, ha Ilonafalva egy már meglevő falu kereteibe helyezkedik bele, az a falu olyan legyen, amelyben iskola még nincs s ahol a kormány hajlandó állami iskolát fenntartani.

Bár teljes bizalmam van az akció irányítása iránt, mégis jelzett kikötésem föltétlenül érvényesítése végett biztosítani kívánom magamnak az intézkedésre való állandó érintkezés lehetőségét.

Sátoraljaujhely, 1915. okt. 21.

Hazafias tisztelettel:
Schiller Kálmán.

— Egyházi kinevezés. Dr. Fischer-Colbrie Agost kassai püspök *Bujnovszky Tamás* kassaegyzségi elnöke, ki jelenleg a püspöknádasi „Juliánum” javítónevelő intézet igazgatója, szentszéki tanácsossá nevezte ki.

— Gróf Khuen-Héderváry Károly Ujhelyben. Gróf *Khuen-Héderváry Károly*, a volt miniszterelnök, a „Fel-dúló Tűzhelyeket Ujjáépítő Országos Bizottság” elnöke csütörtökön kíséretével; melyben *Papp Géza* dr. *Molnár Béla*, *Hantos Elemér* országgyűlési képviselők s még más notabilitások voltak, átutazott Ujhelyen, melyet a zempléni elpusztult vidékek megtekintése végett tett útjában érintett. A diszes társaság a reggeli budapesti személyvonattal érkezett s az ujhelyi állomáson már befutott különvonat

várta. Ez a különvonat először is a megfigyelő állomásra vitte a társaságot, hol gróf *Mailáth* miniszteri biztos várta és fogadta őket s az ő vezetésével a társaság megtekintette ezt az intézményt, 10 órakor pedig gróf *Mailáth*tal együtt a különvonaton elutaztak Zemplén felső részeibe, amelyet csütörtökön és pénteken autóval jártak be. Magába Ujhely városába *Khuen-Héderváry* gróf és kísérete nem jöttek be, idejük ezt nem engedte, érkezésükről a város értesítve sem lett s így természetesen semmi hivatalos fogadtatás sem volt.

— A járásbírósg gyűjtése. A sátoraljaujhelyi kir. járásbírósg által egyik elpusztult zempléni-megyei közseg óvodájának felépítésére indított gyűjtés következtében újabb adakoztak: *Messinger Mór* 80 kor., *Reichard Dénes*, dr. *Grosz Dezső*, *Waller József* 10—10 kor., *Brecz Gusztáv* 6 kor., dr. *Ambrózy Agoston* 5 kor., *Bodnár József* 3 kor., *Osváth Ferenc*, *Markovits János*, dr. *Nagy Béla*, dr. *Burger Jakab*, dr. *Grünwald Hugó*, dr. *Csaplaky Lipót*, *Kornstein Jenő*, *Haas Mór*, *Grünberger József*, *Moskovics Herman*, *Keleti Jenő*, *Alexander Vilmos*, *Blumenfeld Adolf*, *Róth Mór*, *Würzberger Mendel* 2—2 kor., *Amsel Miksa*, *Gruder Mór*, dr. *Szász Herman*, *Weinberger Manó*, *Rosner Imre*, *Abonyi D. Mór*, dr. *Székely Albert*, dr. *Róth József*, N. N., *Spiegel Aron*, *Krausz Zsigmond*, *Bilavits István*, *Weinberger Májor*, *Herzog Lipót*, *Glück Samu* 1—1 kor., N. N. 40 fillér, vagyis 169 kor. 40 fillér. Előbbeni gyűjtés összege 620 kor., összesen 789 kor. 40 fillér. — *Schiller*, kir. járásbíró.

— Közgyűlés. A bodrogközi Tiszaszabályozó társulat f. hó 30-án d. e. 9 órakor választmányi-, és ugyanazon d. e. 11 órakor évi rendes közgyűlést tart Sátoraljaujhelyben, a vármegyeháza üléstermében, lapunk múlt számának hirdetési rovatában közölt tárgysorozattal.

— Drágasági segély az összes állami alkalmazottaknak. A kormány a fokozódó általános drágaságra való tekintettel elhatározta, hogy az összes alkalmazottakat az eddiginél lényegesen nagyobb mérvű segélyben fogja részesíteni. Erről az intézkedésről felhivatalos uton a következőket jelentik: „A háborúnak minden előzetes számítás messze tuhaladó tartama nemcsak állandóbbá teszi, hanem lényegesen fokozza is azt az éremelkedést, amely a viláfgalagalomtól való elzártságunk s a belföldi termelési viszonyok eltulodása folytán a világháború következményeként a legtöbb elsőrendű fogyasztási cikknél jelentkeznek. Az általános drágaságnak az utolsó hónapokban beállott ez a súlyosbodása amíg egyfelől az annak érzékelésére szolgáló hatósági tevékenység fokozására indítja a kormányt, másfelől köteleességévé teszi, hogy a mind selyosabb helyzetbe jövő állami alkalmazottaknak segítségére jöjjen. A kormány kebelében beható tanácskozások folytak e kérdésben s határozatba ment, hogy olyan javaslat fog a november hóban összeülő országgyűlés elé terjesztetni, amely az eddiginél lényegesen nagyobb mérvű segélyben fogja részesíteni az állam összes alkalmazottait.”

— A városi moziban ma, szombaton kerül bemutatásra a „Szép Kathlyn” e. nagyszabású film-sorozat negyedik része, melyet az előző három kép után már nagy érdeklődéssel vár a közönség. Ezen a képen kívül vár a szombati előadásoknak pár hét óta különös vonzórót kölesönöz, még több érdekes moziarab is műsorra kerül. Holnap, vasárnap két előadás lesz teljesen új és nagyon gazdag műsorral.

— Hadtáp-postahivatalok. A Kassai Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy a magyar és osztrák csa-

patok által Orosz-Lengyelországban megszállott területeken állandó hadtápposta és távirдахivatalok állíttattak fel, amelyek tábortápostások helyett az illető hely nevével vannak megjelölve. Ezek a hadtáppostahivatalok egyrészt a hozzájuk utalt csapatok postaküldeményeit a tábortápostautasításában (E. 47.) foglalt szabályok alapján kezelik, másrészt a magyar-osztrák monarchia és a megszállott területek közti magán posta- és távirdaforgalmat is lebonyolítják. A magán posta- és távirdaforgalom a Kereskedelmi és Iparkamara hivatalában megtudható.

Három hónap

a 10-es honvédek történetéből.

A Zemplén számára írta:

Petrik Ernő, honvéd főhadnagy.

X.

Átkelés a krakowicei mocsarakon.

Lukowától június hó 14-én hajnalban megkezdve az üldözést, alig 10 kilométernyire Krakowice előtt új ellenállásra találtunk. Itt az erdő helyett a mocsár segítette őket a védelemben. A krakowicei tó miatt a támadás csak egy aránylag keskeny földnyelven át történhetett. Hogy ott melegünk lesz, láttuk abból, hogy már messziről látszottak a magas víz-, sár-, iszapgegyezretek, amiket a nehéz gránátok vágtak fel. A Parravicini-zászlóalj előnyomulási területe erdő volt; abban nem látva, észrevétlenül, aránylag csekély veszteséggel jutott előre. A Szentgyörgyi-zászlóalj azonban sik, áttekinthető terepen kellett, hogy előverekedje magát. Csak hogy az iwkowai hősök méltók voltak a tegnapi naphoz; ma éppen olyan elszántan, megállás nélkül mentek előre. Már esteledett, mikor az ellenséges állások már 4—500 lépésnyire meg voltak közelítve. Jobbszárnyunkon egy német ezred támadott; az oroszok által megszállt 145 os magaslátót rohammal elfoglalják, mikor az oroszok mintegy 2000 emberrel ellen-támadást hajtanak végre. Rohamukat feltartóztatni nem tudják, már-már válságos a maroknyi német helyzet, mikor a szárnyon tartalékban levő 1. századunk öntevékenyen az alig 100 puskájával, parancs bevárása nélkül, az orosz tömegeknek oldalába támad. A nem várt támadás teljesen zavarba hozza az orosz, a németek új erőre kapnak, két tűz közé szorítják az ellenséget és a két gyenge század 1000 foglyot ejt; a többiek az orosz ellenállást s az ezrednek másnapra elrendelt támadását be sem várják, hanem még az éjjel visszavonulnak.

Ezredünk másnap hajnalban Krakowicenél ellenállás nélkül átkelt a mocsarakon.

Grodek előtt.

Krakowicei győzelmünk azonban még mindig nem hozta meg a döntést Lembergért. Az oroszok új és új erősítések bevetésével makacs ellenállást fejtettek ki; erre, igaz, már hetek óta készültek; egyik nagyszabásúan kiépített állásuk a másik mögött feküdt, iszonyu tömegek lehetővé tették, hogy mindig friss erővel szállhassák meg azokat. Az állások megválasztásában igazán bámulatos szakértelmet árultak el; azoknak minden kis része a legtekélyesebben tervezve és kidolgozva. Derék honvédeknek sokat mondogatták, hogy csak nekünk lennének ilyen állásaink, bennünket a világ valamennyi ágyuja sem löne ki azokból; de hát, szerencsére, mégis van különbség katona és katona között.

Június 14-én azennal folytattuk az üldözést és 15-én apróbb harcok között elértük az oroszok főállását, a grodeki állást. Ez már közvetlenül Lemberget védte, ha itt áttörünk, a várost övező földcsáncok már aligha állhatnak ellent,

Utunk mindenütt egy nagy temetőn vitt keresztül, mindenütt a tavalyi harcok nyomai; félig beomlott lövészárkok, gránátlyukak; leégett, összelőtt házak és mindenütt régi fűvel, friss vadvirággal benőtt sírok. Saját elesett hőseink sírjain egyes — az orosz sírokon kettős kereszt.

A lembergi csatatéren.

A lembergi csatatéren voltunk; különös véletlene a sorsnak, hogy ugyanazt a vidéket láttuk viszont, a hol tavaly szeptember elején ezredünk a dicsőséges második lembergi csatát vívta dicsőséggel, győzelemmel és csak az összhelyzet kényszerítette a hadosztályt, hogy a drága vérrel szerzett csatatéret elhagyva visszavonuljon. Láttuk a koporsó-hegyet, a kis erdőszegélyt, ahol szeptember 12-én éjjel 1 órakor kaptuk a parancsot a visszavonulásra; eszünkbe jutottak akkori gondolataink, hogy „hiszen ez lehetetlen, hiszen mi győztünk, mi 7 napja tartjuk diadalmasan ezeket a halmokat ötszörös orosz túlerővel szemben”, embereink alig akartak a parancsot engedelmeskedni, oly különös volt az, hogy magyar honvédek visszavonuljanak. De hittük, tudtuk mindnyájan, hogy ezeken a halmokon fogunk mi még diadallal előnyomulni. Azóta sokan hiányoznak közülünk, amint a lembergi csatatéren, úgy egész Galiciában egyszerű néma sírok „itt nyugszik ő, itt nyugszik ő” hős magyar tizedes honvéd” beszélnek a magyar dicsőségről, magyar vitézségről. Sírjainkat nem gondolja csak a jó Isten. És mégis az elhagyott, elfelejtett sírokon pompázó, színes vadvirágok, az egyszerű fakereszteken vidám madárdal, játszi napsugár. — Vajjon a nyugvó hősöknek elszuttogták-e őket, hogy újra magyar honvédek járnak ezen a tájon, hogy drága vérük nem hullott hiába, annyi ne héz, véres küzdelem után ezeken a vérükkel szentté avatott halmokon újból a 10-es honvéd ezred készül megvívni a harmadik lembergi csatát?...

A harmadik lembergi csata.

Mackensen az orosz állások előtt pillanatra megáll, pihenteti, újból csoportosítja hadseregét. 18-án hajnalban azonban már rohamra készen áll ismét a hadsereg és csak imádott, bálványozott vezére parancsát várja, hogy megismételje eddigi csodás diadalmait. Hadosztályunk a Horatyko szakaszszal került szembe, ezredünk hadosztálytartalék a közép mögött.

Tüzérségünk hajnaltól délelőtt 10 óráig lövi az orosz állásokat; ekkor azután az egész hadosztály rohamra megy. Itt láttuk az oroszoknak legszébb, legesodátosabban kiépített állásait. Horatyko hegygyel szemben egy meredek hegyoldalakkal határolt mély szakadék, amely mesteri módon áthatolhatatlan akadálylyá van átalakítva. Az egész hegyoldalon hatalmas évszázados büszke fenyők kivágván és egymásra döntve; az ágak a zöld lombtól megfosztva és kihegyezve a támadás irányába felé; a fatörzsek, ágak, bokrok számtalan sorban láthatatlanul összedrótozva, aknákkal spékelve; a mély szakadék s egy hatalmas fatörzsek; 3-400 lépés szélességben védte ez az akadály az orosz állást, úgy, hogy aki látta, nem hitte volna, hogy ezen még ellenséges tűz nélkül is át lehessen jutni. Pedig minden talpalattnyi hely többszörösen lőhető és oldalozható volt minden irányból géppuskákkal.

Délelőtt 11 órakor az első megkísérelt sikertelen roham után már szükség volt a tizedes honvéd ezred beavatkozására. A torlásokon megakadt rajvonulat kellett rohamra előre vinni a Szentgyörgyi-zászlóaljnak. Ami lehetetlennek látszott, az sikerült. A 39-ik hadosztály csapatai többszörös véres roham után betörték az ellenséges állásokba, mire a szomszédos szakaszokról szintén vissza kellett vonulnia. Visszavonulásuk közben felgyújtották maguk mögött a gyantás fenyőerdőt és itt az égő erdőben, füstben, tűzben harcolt ember-ember ellen, míg az orosz ellentámadás is megtört és a vert ellenség átengedte a csatatéret.

A tizedes honvédezred újból temetett a lembergi csatatéren; a régi vírágos sírok mellé új sírokat ásunk, új imával bueszunk néma hőseinket.

(Folytatjuk.)

NESTLÉ-FÉLE
GYERMEKLI SZT
Csecsemők
gyermek és lábadozók legjobb tápláléka gyomor- és bélbetegségek után.
Mindenkor kapható.
Próbadozot és tanulságos orvosi könyveket a gyermeknevelésről teljesen díjtalanul küld a Nestlé-féle gyermekliszt-társaság, Wien, I. Biberstrasse, 43/e.

Főszerkesztő és lapfőnököse: **Ehler Gyula**
Felelős szerkesztő: **Teleky Sándor**.

Eladó

6 darab 25 literes üvegballon és több 10-15 liter irtartalmu üveg.
Cím a kiadóhivatalban.

Allást keres

úgy a konyha-, valamint a díszkertészet minden ágában jártas kertész.

Czime: **Tkacsik József**
Pinkócz, u. p. Bező. (Ung m.)

Debreczeni Mezőgazdasági Gépgyár Részvénytársaság.
Gyártelep és iroda: Vargakert, Délisor 19.

Ajánlja régi árakban:

Tolórendszerű „HORTOBÁGYI-DRILL”
Kanalasrendszerű „HAZAI-DRILL”

Mütrágya-szóróval kombinált
„NAPOLEON-DRILL”

vetőgépeket, mely sorba vet és sorba trágyáz, továbbá egyetemes acélekéket S. V. jegyű 2, 3, 4 tagu boronákat, tárcsás répvágókat, dobrendszerű szecskavágókat, kukorica-ültető és morsolókat.

Sziveskedjék árajánlatot kérni!

Millió
euber használja
Kökögés
rekedtség, elnyálkásodás, hurut, köszvény és szemárványosság ellen,
a Kaiser-féle Meil-Caramellát
a „Három Fenyő” védjeggyel.
6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosi és privát egyénektől tanúsítja a biztos eredményt.
Egy csomag ára 20 és 40 f.
Egy doboz 60 fillér.
Kapható: Kardos Zsigmond és Ehler Gyula gyógyszerárakban s Hrabéczy Kálmán drogeriájában, Sátorajhajhelyben, — Kronovits Miksa gyógyszerárakban Nagymihály, Fábán Arnold gyógyszerárakban Homonna, — Hazay Géza gyógyszerárakban Töketerében.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szives figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kömentes
I-ső rendű darabos meszet
mely kiadós voltánál fogva az összes hazai temékeket felülmúlja.
Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.
Bankegyesület Részvénytárs.
Zemplén-Ladmcői mész- és agyagipari telepe
Sátorajhajhelyben.
Sürgőnyczim: **Bankegyesület.**
Telefon: 32.

Az 1916. évre szóló
„ZEMPLEN NAP TÁRA”
számára
hirdetéseket jutányos áron felvesz kiadóhivatalunk.

Sátorajhajhely. Nyomatott Ehler Gyula „Zemplén” könyvnyomtatóvállalatában.

Megjelen hé...
szerdán...
Szerkesztősé...
Sátorajhajhe...
Telefon: ...
...
Kylltörben mind

A SZ

10

(Kiküldött)
pet ült szom...
rás; párt...
felekezeti kü...
volt a járás...
talpig férfi...
izig-vérig m...
szeretetteljes...
ben. Gortvay...
renesi fősz...
ünnepelte a...
és imponáló...
a Gortvayét...
sok megtáma...
valósággal h...
nás ért, de...
megközelithe...
nisége mindi...
fehőren kerü...
lekedő érde...
felkavart isz...
fian, kemé...
állott meg G...
dig az ellet...
áradattal sze...
fővel, megir...
keséggel ve...
szebb elégté...
tisztviselő el...
körébe tart...
a ragaszkot...
és elismeré...
hatatlan és...
zását.

Gortvay...
tiz éve veze...
igazgatási ja...
gye legnagyobb...
rásának, ah...
kiváló képe...
fialon ker...
tos ideje m...
esett volna...
az ünnep m...
határozott k...
akkor még...
viszonyok k...
lenség haz...
gatta, — e...
ban, amidő...
diadalmas e...
győzelmet n...
— bár ma...
szorosan ki...
aggályainak...
zivataros i...
ithonlevők...
ülők, —
rás közönsé...
volt hajland...
az emlékez...
lani enged...
vay Aladár

Term...
igen...
Mindennü